

EXPUNERE DE MOTIVE

Circulația pe drumurile publice a vehiculelor, pietonilor și a celorlalte categorii de participanți la trafic în condițiile dublării parcului de mijloace auto la nivel național, a diversificării schimburilor comerciale, a libertății de mișcare a persoanelor după aderarea țării noastre la Uniunea Europeană impune reanalizarea contextului juridic actual care reglementează îndrumarea, supravegherea și controlul respectării normelor de circulație pe drumurile publice, inclusiv luarea măsurilor legale în cazul încălcării acestor norme (**Ordonanța de urgență a Guvernului nr.195/2002 privind circulația pe drumurile publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.49/2006, republicată în Monitorul Oficial al României, partea I, nr.670 din 3 august 2006, cu modificările și completările ulterioare**).

Creșterea alarmantă a numărului victimelor accidentelor rutiere (statisticile Poliției rutiere relevă în mod pregnant acest aspect), în special în ultimii ani în condițiile în care activitățile Poliției Rutiere s-au diversificat, iar Poliția Comunitară nu beneficiază de competențele necesare în acest sens, determină găsirea unor noi soluții pentru creșterea gradului de siguranță a circulației pe drumurile publice, ocrotirea vieții, integrității corporale și a sănătății persoanelor participante la traficul rutier și pietonal, precum și pentru protecția drepturilor și intereselor legitime ale acestora ori a mediului înconjurător. Una dintre aceste soluții este **acordarea de competențe materiale și teritoriale structurilor Jandarmeriei Române la regimul juridic al circulației rutiere**, fapt ce ar constitui elementul forte în scăderea imediată a numărului accidentelor rutiere, în disciplinarea participanților la traficul rutier și nu în ultimul rând la creșterea prestigiului autorităților cu atribuții de aplicare a legii în domeniu.

Modificarea legislației rutiere actuale și acordarea acestor competențe structurilor Jandarmeriei Române ar produce imediat efecte benefice în domeniul de referință, astfel:

➤ Dublarea sau chiar triplarea numărului agenților de poliție rutieră (denumiți agenți constatatori prin completarea și modificarea legislației actuale) ar contribui substanțial la disciplinarea participanților la trafic. Creșterea semnificativă a numărului agenților în stradă ar constitui un fapt deosebit de benefic în **prevenirea** faptelor de natură contravențională sau penală la regimul rutier și nu la combaterea

lor (de regulă, în special în ultimii ani accidente rutiere se soldează cu victime omenești);

➤ Înlăturarea rolului ” extrapolării ” competențelor materiale în rezolvarea situațiilor specifice ordinii publice (chiar dacă nu are competență de poliție judiciară, potrivit art. 214 din codul de Procedură Penală, personalul Jandarmeriei Române întocmește acte premergătoare care după ce sunt analizate de procuror ajung tot la poliție pentru completarea cercetărilor, aspect ce încarcă lucrătorii de poliție cu activități și sarcini neprevăzute) ar eficientiza activitățile structurilor de jandarmi și de poliție și ar oferi procurorului posibilitatea de a apela direct la serviciul agentului constatat. În prezent, jandarmii deși se află permanent în spațiul public și potrivit art. 214 C.P.P. pot constata infracțiuni, neavând însă competențe materiale și teritoriale în domeniul rutier pentru a aplica coerent și unitar acest act normativ, sunt nevoiți să apeleze la Poliție;

➤ Responsabilizarea structurilor de jandarmi pe baza prevederilor legale cu privire la faptele de natură contravențională și penală la regimul circulației rutiere **ar influența în mod benefic eficiența acestei instituții** al cărei personal a fost profesionalizat în totalitate începând cu 01.01.2007;

➤ Costurile necesare acestei activități **nu există** ca urmare a faptului că pregătirea și dotarea structurilor de jandarmi se realizează conform planurilor de pregătire și dotare ce pot fi adaptate la nevoile respective. Această activitate nu presupune cheltuieli suplimentare de personal, întrucât la nivelul jandarmeriei Române aceste funcții pot fi redistribuite;

➤ Chiar dacă în prezent Poliția Rutieră este unica structură cu competențe materiale și teritoriale la regimul juridic al circulației rutiere, asigurarea dar mai ales restabilirea ordinii publice ca urmare a efectelor colaterale ale unor accidente rutiere grave (s-a observat că în urma unor accidente rutiere soldate cu morți și răniți grupuri mari de persoane s-au adunat în spațiul public unde s-au produs evenimentele sau la unitățile sanitare, manifestându-și oprobiul față de urmări) este asigurată de Jandarmeria Română, adică de o structură cu caracter militar și cu o capacitate numerică suficient de mare care să-i permită adoptarea unei atitudini preventiv-descurajatoare în principal și intervenție în plan secundar.

În condițiile în care convulsiile sociale, violența și criminalitatea din cele două medii prezintă aceleași caracteristici, este necesară existența unei forțe credibile și capabile să poată face față cu succes și eficiență provocărilor din domeniul ordinii publice. **Această forță este jandarmeria. Ar fi de fapt o revenire la tradiție, la misiunile de căpătâi care justifică în realitate rațiunea existenței acestui gen de armă.**

Aducem în acest sens următoarele argumente:

1. Posibilitățile de gestionare a fenomenului, dar mai ales de intervenție în aplanarea conflictelor prin actuala organizare a Poliției Rutiere au dovedit că aceasta nu poate interveni oportun permanent, în special datorită numărului redus de efective și a timpului de lucru efectiv. Chiar dacă va rămâne în continuare Poliția Rutieră ca gestionar unic al segmentului controlului siguranței circulației rutiere, aceasta va fi nevoită să apeleze în anumite cazuri la Jandarmeria Română pentru asigurarea ori restabilirea ordinii publice (misiuni la care jandarmeria are competențe materiale și teritoriale potrivit legii).

Aceasta ar presupune ca odată ajunși la fața locului jandarmii să ia măsuri de cunoaștere a situației operative, a persoanelor care participă la tulburarea ordinii publice. Aceste informații provin de la poliție, iar realitatea a subliniat faptul că acest binom presupune **timp** care în asemenea situații s-ar putea transpune în victime omenești sau pagube materiale importante. Dacă structurile jandarmeriei române ar primi competențe de poliție rutieră ar exista o serie de avantaje astfel:

- Scurtarea timpului de intervenție în sprijinul cetățenilor. **Reducerea consumului de carburanți și a sumelor bugetare ce se utilizează în asemenea structuri pentru efectivele care asigură intervenția;**
- Existența unor structuri în zona de competență a Judecătoriilor și Parchetelor (în prezent există deja secții de jandarmi în aproape toate județele țării care își desfășoară activitatea în zona de competență a instanțelor de judecată sau a parchetelor) ar simplifica procedurile destul de greoaie de la constatarea faptei până la tragerea la răspundere în justiție a făptuitorilor.

2. Stabilirea competențelor teritoriale pentru fiecare structură ar reglementa și stabilirea responsabilităților în situația în care se comit fapte antisociale în zonele respective. Această variantă nu presupune cheltuieli suplimentare de personal întrucât la nivelul structurilor jandarmeriei, aceste funcții pot fi redistribuite.

3. Diminuarea cheltuielilor administrațiilor publice locale legate de numărul și compunerea Poliției Comunitare, întrucât jandarmii sunt plătiți de la bugetul statului.

4. Realizarea principiului conducerii unice și coordonării unitare a acțiunilor privind asigurarea și la nevoie restabilirea ordinii publice.

Lipsa încrederii statului în acțiunile proprii jandarmeriei prin ignorarea atribuirii unor competențe materiale și teritoriale la regimul circulației rutiere ar putea contribui la acel LAW ENFORCEMENT. Ce se va întâmpla dacă nu-i vor fi stabilite în mod clar competențele? Cetățeanul contribuabil va finanța în continuare această armă frumoasă și utilă, dar subevaluată ca o "cenușăreasă" în contextul în care omologul său din uniunea Europeană beneficiază din plin de dualismul forțelor de ordine.

Modelele europene în materie sunt elocvente:

a) În **Italia**:

- Codul Rutier din 30 aprilie 1992, nr. 285 cu modificările și completările ulterioare acordă competențe materiale și teritoriale carabinierilor (ex. art. 12 conform anexei nr. 1 la prezentul document).

b) În **Spania**:

- Regulamentul privind competențele Gărzii Civile la traficul rutier care reglementează competențele materiale și teritoriale ale acestei structuri tip jandarmerie.
 - ❖ Ley Organica 2/1986, de 13 febrero, de Fuerzas y Cuerpos de Seguridad (art. 12, ap.c);
 - ❖ Orden INT/574/2003, de 13 de marzo, por la que se regula la especialidad de trafico en la Guardia Civil.

c) În **Franța**:

- ❖ Legea jandarmeriei Franceze 971/03.08.2009 referitoare la organizare și funcționare, la art. 1, al. 3, paragraf 4: "Jandarmeria Franceză răspunde pentru asigurarea securității și ordinii publice..... și pe căile de comunicație"; paragraf 2: "în îndeplinirea misiunilor Jandarmeriei franceze personalul acesteia are calitatea de poliție judiciară".
- ❖ Codul Rutier (Code de la Route) – din 1958- republicat prin OG 930/2000 ce a intrat în vigoare de la 01.05.2001 în care în partea I în titlul 3 competențe de constatare a infracțiunilor și contravențiilor denumit – art. L 130 – 1 spune că "ofițerii de poliție judiciară au competențe de a constata contravenții și infracțiuni la Codul Rutier".

Deși Jandarmeria Națională Franceză nu are act normativ distinct prin care să i se confere competențe de poliție rutieră, totuși prin legea de organizare și funcționare mai sus menționată se prevede că instituția este competentă în mediul rural (adică pe aproximativ 95% din suprafața țării), **incluzând drumurile naționale sau locale.**

Având calitatea de ofițeri de poliție judiciară rezultă că jandarmii francezi pot face orice fel de anchetă judiciară, inclusiv pe linie de poliție rutieră.

În consecință, pentru întărirea disciplinei rutiere și aplicarea cu mai multă fermitate a normelor de circulație pe drumurile publice, consider necesară modificarea **Ordonanței de urgență a Guvernului nr.195/2002 privind circulația pe drumurile publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.49/2006, republicată în Monitorul Oficial al României, partea I, nr.670 din 3 august 2006, cu modificările și completările ulterioare**, prin acordarea de competențe materiale și teritoriale Jandarmeriei Române în acest domeniu.

Inițiator:

Deputat Ionuț-Marian STROE

Dumitrică George Ionuț

PĂLĂR IONEL

Gerea Andrei

